

Studenti a absolventi terciárního stupně vzdělávání

Terciární vzdělávání

Terciární vzdělávání se člení na vzdělávání vysokoškolské a vyšší odborné. Poskytovatelem vysokoškolského vzdělávání jsou vysoké školy a vzdělávání vyššího odborného pak školy vyšší odborné. Vysokoškolské vzdělávání je od roku 2001 členěno do tří stupňů: bakalářský studijní program, magisterský studijní program a doktorský studijní program.

Vyšší odborné školy

Experimentálně byly vyšší odborné školy zavedeny od školního roku 1992/93 a od roku 1995/96 pak byly novelou školského zákona ustanoveny jako řádná součást vzdělávacího systému České republiky. V novém školském zákoně z roku 2004 došlo ke komplexní úpravě tohoto typu vzdělávání, kdy byla délka studia sjednocena na tři roky a v případě zdravotnických oborů na tři a půl roku. Vzdělávací programy jednotlivých vyšších odborných škol jsou akreditovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, které tyto akreditační uděluje na základě doporučení Akreditační komise pro vyšší odborné školy (poradní orgán ministerstva).

Vysoké školy

Zákonem z roku 1998 bylo změněno právní postavení dosavadních státních vysokých škol na veřejnoprávní instituce. Výjimku tvoří vysoké školy Vojenská a Policejní, které jsou stále školami státními a spadají pod Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra. Tímto zákonem byl také umožněn vznik soukromých vysokých škol. Vznikla také povinnost vést matriky studentů, z nichž se údaje centrálně sdružují v SIMS (Sdružené Informace Matrik Studentů). Pouze dvě, výše zmíněné, státní vysoké školy fungují v odlišném režimu než jak je tomu u veřejných a soukromých škol a nemají povinnost předávat informace do centrální evidence SIMS, a proto nejsou v prezentovaných datech zahrnuty.

Jak již bylo výše zmíněno, byla v roce 2001 striktně zavedena třístupňová struktura vysokoškolského studia, kdy se dříve charakteristické 4-6leté studium na vysokých školách transformovalo do obvykle tříletých bakalářských studijních programů a do programů magisterských. Magisterské studijní programy jsou dvojího typu a to navazující magisterské, které umožňuje pokračovat ve studiu absolventům bakalářského studia (obvykle dvouleté) a tzv. dlouhé magisterské programy, u nichž nebylo rozdělení na dva stupně možné. Mezi dlouhé magisterské programy patří například studium medicíny, veterinárního lékařství nebo architektury. Po úspěšném ukončení magisterského programu mohou studenti dále pokračovat ve studiu doktorských programů (tří až čtyřletých) po jejichž ukončení se získává titul Ph.D. a jejich studium je již zaměřeno více na vědeckou činnost. Titul Ph.D. byl v České republice zaveden v roce 1998 zákonem číslo 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Metodické poznámky

Publikovaná data pocházejí z datových zdrojů [Ústavu pro informace ve vzdělávání](#) (ÚIV), který je jako příspěvková organizace přímo řízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. *Konkrétně data pocházejí z databáze SIMS.*

Z důvodů metodologické srovnatelnosti v čase a dostupnosti údajů z databáze SIMS jsou prezentována data v časové řadě od roku 2001.

Zařazení do studijního oboru vychází z kódu studijního programu, což v některých případech neodráží příslušnost jednotlivých studijních oborů k hlavním skupinám oborů. Z důvodů problematického zařazení jednotlivých studentů do příslušných skupin oborů jsou v případě členění podle oborů uváděny **kvalifikované odhady ÚIV**.

Počty studentů jsou publikovány ve **fyzických osobách**. Vzhledem k tomu, že neustále roste počet studentů studujících více oborů současně na více vysokých školách či fakultách, neodpovídá součet studentů vysokých škol podle oborů celkovým hodnotám uváděným v časových řadách. Naším cílem bylo v první řadě ukázat, jaké obory jsou studovány s největší intenzitou a jaké je zastoupení studentů v oborech přírodních a technických věd, které jsou pro rozvoj vysoce kvalifikovaných lidských zdrojů klíčové.

Počet studentů/studií je uváděn k 31.12. příslušného roku.

Počet absolventů – uváděné počty jsou za kalendářní rok, tzn. počty studentů, kteří úspěšně ukončili studium na vysoké škole v období od 1.1. do 31.12. příslušného roku.

Pozn.: Datum ukončení studia je datum úspěšného vykonání poslední státní zkoušky. Je třeba si uvědomit, že ne všichni absolventi vysokých škol odcházejí do praxe. Někteří absolventi bakalářských studijních programů pokračují dále ve studiu v magisterském studijním programu a analogicky někteří absolventi magisterských studijních programů pokračují dále v prezenčním studiu doktorských studijních programů. Z tohoto důvodu dochází v průběhu let k výraznému nárůstu počtu absolventů, kdy například absolvent navazujícího magisterského studia, byl mezi absolventy již započítán o dva roky dříve jako bakalář.

Obory vzdělávání jsou definovány na základě klasifikace ISCED 97 (viz. přiložený pdf Soubor).

Vysokoškolské studijní programy:

Bakalářský studijní program je zaměřen zejména na přípravu k výkonu povolání, přičemž se bezprostředně využívají soudobé prostředky a metody; obsahuje též vybrané teoretické poznatky. Standardní doba studia je nejméně tři a nejvýše čtyři roky.

Magisterský studijní program je zaměřen na získání teoretických poznatků založených na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí tvůrčí činnosti; v oblasti umění je zaměřen na náročnou uměleckou přípravu a rozvíjení talentu. Standardní doba studia je nejméně čtyři a nejvýše šest roků.

Doktorský studijní program je zaměřen na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti umění. Standardní doba studia je čtyři roky.

Studenti podle státní příslušnosti:

Student se státním občanstvím ČR je občan ČR zapsaný na vysokou školu v ČR ke studiu v bakalářském, magisterském, magisterském navazujícím nebo doktorském studijním programu k 31. 12. příslušného roku. Jsou zahrnuti všichni studenti (ať už někdy v minulosti absolvovali některý vysokoškolský studijní program, nebo ne), nezahrnují se studenti, kteří mají k 31. 12. všechna studia přerušena.

Student s cizím státním občanstvím je občan jiného státu zapsaný na vysokou školu v ČR ke studiu v bakalářském, magisterském, magisterském navazujícím nebo doktorském studijním programu k 31. 12. 2008. Jsou zahrnuti všichni studenti (ať už někdy v minulosti absolvovali některý vysokoškolský studijní program, nebo ne), nezahrnují se studenti, kteří mají k 31. 12. všechna studia přerušena.